

Direkte pasienttilgang til blodprøvesvar

Universitetssykehuset Nord-Norge har forsøkt et system hvor pasientene via mobiltelefon og Internett selv kan få direkte tilgang til svarene på blodprøvene sine.

Bakgrunnen for utprøving av systemet var ønsket om at pasienten selv raskt skulle kunne kontrollere blodprøvesvarene ved en potensielt livstruende tilstand. Det dreide seg om en kvinne som to ganger i løpet av kort tid ble innlagt i sykehus med høy feber og alvorlig antistoffmediert agranulocytose (1). Det var behov for å få etablert et system hvor hun ved ev. nye febrile episoder enkelt og effektivt kunne få kontrollert sine blodverdier.

Kvinnen får nå tilgang til sine prøvesvar via Internett og MinDoktor.no, som er et system basert på PasientLink fra Nasjonalt senter for telemedisin i Tromsø (2). Hun bruker en vanlig nettleser for å logge seg på ved hjelp av brukernavn og passord samt en engangskode mottatt via SMS på mobil. Avdeling for medisinsk biokjemi ved sykehuset har lagt inn kvinnen som kopimottaker for hennes egne prøvesvar. Når svaret

foreligger i den elektroniske pasientjournalen, legges en kopi automatisk over til MinDoktor.

Pasienten har i ettertid hatt flere episoder med interkurrent sykdom, med påfølgende blodprøvekontroll. Etter få timer har hun fått avkrefet agranulocytose og har dermed ikke hatt behov for å ta kontakt med lege. Dette systemet kan også være egnet for andre pasienter med kronisk, alvorlig lidelse.

Tove Skjelbakken

tove.skjelbakken@unn.no
Medisinsk avdeling
Universitetssykehuset Nord-Norge

Tor André Skjelbakken

Helse Nord IKT

Litteratur

1. Johnsen H, Husebekk A, Skjelbakken T. Severe antibody-mediated agranulocytosis. *Int J Lab Hematol* 2007; doi: 10.1111/j.1365-2257.2007.00899.x.
2. Kummervold PE, Trondsen M, Andreassen H et al. Erfaringer med lege-pasient-kontakt over Internett. *Tidsskr Nor Lægeforen* 2004; 124: 2633-6.

Motoverføring i psykoterapi

En terapeuts motoverføringsreaksjoner kan både være til hjelp og et hinder for behandlingen. Det viser en ny norsk studie.

Motoverføring er de følelser som vekkes hos terapeuten i møtet med pasienten. Vi har undersøkt ulike motoverføringsreaksjoner blant terapeuter som jobber med personer med personlighetsforstyrrelse (1). I løpet av 16 måneder rapporterte 11 terapeuter slike reaksjoner overfor 71 pasienter som fikk behandling ved Avdeling for personlighetspsykiatri, Ullevål universitetssykehus. Terapeutene fylte ut Feeling Word Checklist-58, som består av 58 følelseladde ord. Skjemat ble fylt ut to uker etter start av behandling og to uker før den ble avsluttet.

Resultatene viste at pasienter med gruppe A- og gruppe B-personlighetsforstyrrelser (hovedsakelig forstyrrelser av type borderline) vakte mer negative og færre positive motoverføringer blant terapeutene enn pasienter med gruppe C-personlighetsforstyrrelser (hovedsakelig unnnvikende forstyrrelser). Dessuten varierte reaksjonene mer overfor pasienter med gruppe A- og

gruppe B-personlighetsforstyrrelser enn overfor pasienter med gruppe C-forstyrrelser.

Vi fant også en signifikant sammenheng mellom bedring i pasientens helsetilstand og forskjellige motoverføringsreaksjoner. Pasienter som viste liten bedring, vakte signifikant flere negative reaksjoner og færre positive. De som droppet ut av behandlingen, vakte allerede i starten flere negative reaksjoner enn de som fullførte behandlingen.

Denne studien bekrefter mye av det som tidligere er beskrevet i litteraturen om motoverføringer og personlighetsforstyrrelser, bl.a. at noen pasientgrupper splitter personalet. I pasientbehandlingen av er det viktig at terapeutene gis rom for og reflekterer over ulike motoverføringer.

Jan Ivar Røssberg

j.i.rxssberg@medisin.uio.no
Ullevål universitetssykehus

Litteratur

1. Røssberg JI, Karterud S, Pedersen G et al. An empirical study of countertransference reactions toward patients with personality disorders. *Compr Psychiatry* 2007; 48: 225-30.

Hjernens immunceller motvirker demens

Mikroglia er de viktigste immuncellene i hjernen. Dette er mononukleære fagocytter som rekrutteres fra blodet og akkumuleres i senile plakk. Hvilken rolle de spiller i utviklingen til Alzheimers sykdom, er ikke kjent. Nye funn i musemodeller tyder på at disse immuncellene beskytter nevronene i hjernen ved å fagocyttere betaamyloid, som er toksisk for hjernen (*Nat Med* 2007; 13: 432-8).

Et spesifikt protein kalt Ccr2 induserer denne rekrutteringen av mikroglia. Forskerne så at mus med Alzheimers sykdom som manglet Ccr2 utviklet amyloide plakk raskere og døde tidligere enn andre mus. De fant også at hos disse musene uteble mikrogliaakkumuleringen. Ccr2-dosen avgjorde hvor mye amyloid som ble akkumulert.

Hold hjernen i form

Alzheimers sykdom gir akkumulering av betaamyloid, som er toksisk for hjernevev og induserer den neurodegenerative sykdommen. Tidligere funn tyder på at det å holde hjernen i aktivitet motvirker utvikling av sykdommen. Mekanismen har vært ukjent.

En italiensk forskningsgruppe har undersøkt dette ved hjelp av musestudier og funnet en mulig mekanisme (*J Neurosci* 2007; 27: 1682-91). De fant at aktivitet i nevronene førte til aktivering av et protein kalt ADAM10. Dette er en protease som hemmer danningen av betaamyloid. ADAM10 ble transportert til membranen av et protein kalt SAP97. Når koblingen mellom disse to proteinene ble blokkert i cellestudier og i mus, ble ikke betaamyloiddanningen blokkert, til tross for hjernetrim.

Depresjon vanlig ved hodepine

Hos ungdom med kronisk hodepine er det høy forekomst av psykiske lidelser og sannsynligvis økt selvmordsrisiko. Det viser en taiwansk studie (*Neurology* 2007; 68: 1468-73). I en stor gruppe studenter identifiserte forskerne 122 personer med daglig hodepine. Disse gjennomgikk et psykiatrisk intervju som omfattet et internasjonalt måleinstrument for selvmordsrisiko hos unge.

Halvparten av deltakerne tilfredsstilte kriteriene for minst én psykiatrisk diagnose, oftest alvorlig depresjon eller angst. For en femdel ble risikoen for selvmord vurdert som høy. Psykiske lidelser var hyppigere hos personer med migrene enn hos personer med andre typer kronisk hodepine.

Medisinske nyheter

fra internasjonale tidsskrifter:
Tips eller innlegg på inntil 300 ord kan sendes erlend.hem@medisin.uio.no